

21. 4. 2023

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová metodika památkářů - strach ze solárních panelů přetrvává

Národní památkový ústav (NPÚ) připravil ve spolupráci s Ministerstvem kultury novou metodiku, která má zpřehlednit povolování solárních panelů na památkově chráněných budovách a v chráněných oblastech. Budí však spíše rozpaky kvůli přetrvávající neochotě památkářů vycházet udržitelným projektům vstříc.

Dokument se snaží reagovat na neustávající energetickou krizi a zvyšující se zájem lidí o instalaci solárních panelů. Metodika by měla nastavit jasnější pravidla, která pomohou úřadům při vydávání povolení, ale i vlastníkům chráněných nemovitostí, kteří o instalaci uvažují.

Zároveň jde o reakci na problematickou praxi, která vydání dokumentu předcházela. Památkáři dlouhodobě nepovolovali téměř žádné záměry na umístění fotovoltaiky na kulturní památky či do chráněných území. K zamítání docházelo dokonce i v situacích, kdy solární panely nebyly pro kolemjdoucí nijak viditelné.

Nekompromisní ochrana kulturních památek a rezervací

Dokument stanovuje kritéria, podle kterých by měly úřady při posuzování záměrů postupovat. Klíčovým hlediskem má být, jak moc návrh zasahuje tzv. chráněné kulturní hodnoty. Mezi ně patří například architektonická hodnota díla, jeho historická střecha nebo fasáda i pohledy na ně.

Nekompromisní je NPÚ zejména u kulturních památek, kde lze panely umístit pouze na novodobé části nebo přístavby. U budov v chráněných územích pak záleží zejména na stupni a charakteru chráněné lokality.

Nejvíce chráněné památkové rezervace čeká obdobně rigidní přístup. Solární panely zde bude možné umístit pouze zcela výjimečně. Takovou rezervací je například celá Praha 1 a zhruba polovina území druhého pražského obvodu. V památkových zónách a ochranných pásmech má být přístup už o něco benevolentnější, ani zde ale nesmí dojít k zásahu do chráněných hodnot.

Dále budou památkáři posuzovat nakolik změna zasahuje do konstrukce budovy, zda je možné budovu vrátit do původního stavu, či jaká je vizuální výraznost změny.

Transparentnější, ale v zásadě beze změny

Lidé díky metodice získají o trochu více jistoty, co mohou od úřadů očekávat a metodika také správně zdůrazňuje, že je třeba posuzovat každý případ individuálně. Tady však pozitiva v končí.

Metodika bohužel potvrzuje dosavadní postoj památkářů, kdy je nedotknutelnost památek nadřazena všem dalším zájmům. Přestože je ochrana kulturních hodnot důležitým veřejným zájmem, úřady by měly vnímat aktuální situaci i důležitost jiných hodnot, mezi něž patří například ochrana životního prostředí. Zásah do vlastnického práva lidí, kteří plánují instalaci solárních panelů, by měl být přiměřený a co možná nejmenší.

Tento přístup začínají podporovat už i správní soudy. Krajský soud v Plzni se v nedávném rozsudku vyjádřil, že výroba energie z obnovitelných zdrojů je legitimním veřejným zájmem. Ochrana kulturních hodnot tak už není jediným zájmem ve hře. Úřady by neměly ochranu památek automaticky upřednostňovat, ale naopak přiměřeně vyvažovat obě přítomné hodnoty.

Panely na kostele nebo parlamentu

Kousek za hranicemi přitom přístup k ochraně památek není zdaleka tak přísný. Daleko je v této oblasti například Německo nebo Belgie. V západních zemích obecně dochází ke zmírňování vlivu památkářů v rozhodování o fotovoltaice. Běžně ji tak můžeme vidět na střechách kostelů či jiných historických budov. Mezi nejznámější případy patří solární panely na střeše německého Bundestagu nebo papežské auly ve Vatikánu.

V porovnání s vývojem v sousedních zemích tak nová metodika působí jako pouhé setrvání na nežádoucím statu quo. Nezbyvá než doufat, že stále větší zájem o solární energii povede k dalším změnám a úřady začnou vnímat, že jsou ve hře i další zájmy, než jen konzervování historických hodnot.

Václav Prais

[Frank Bold Advokáti, s.r.o.](http://frankbold.org)

Údolní 33
602 00 Brno

Tel.: +420 545 213 975

e-mail: info@frankbold.org

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)

- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)